

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 264/2013-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. júna 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ivetty Macejkovej a sudcu Sergeja Kohuta prerokoval prijatú sťažnosť I. J., zastúpeného advokátkou JUDr. Ivetou Kalinovou, Advokátska kancelária, Cukrová 14, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 33/08 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 33/08 p o r u š i l základné právo I. J. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. I. J. p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 3 500 € (slovom tritisícpäťsto eur), ktoré j e Okresný súd Bratislava II p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. I. J. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 413,91 € (slovom štyristotrinásť eur a deväťdesiatjeden centov), ktorú je Okresný súd Bratislava II povinný vyplatiť na účet jeho advokátky JUDr. Ivety Kalinovej, Advokátska kancelária, Cukrová 14, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 264/2013-9 zo 16. mája 2013 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť I. J. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 33/08 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z obsahu sťažnosti vyplynulo najmä: „(...) Dňa 12. 2. 2008 sťažovateľ podal žalobu o neplatnosť okamžitého zrušenia pracovného pomeru a o náhradu mzdy z dôvodu neplatného skončenia pracovného pomeru na Okresný súd Bratislava II. (...)

Keďže súd počas troch rokov neurobil žiaden úkon, sťažovateľ podal dňa 30. 3. 2011 na okresnom súde urgenciu návrhu na zabezpečenie dôkazu. Súd následne vyzval sťažovateľa listom zo dňa 4. 4. 2011, aby do 10 dní doplnil návrh uvedením sumy, zaplataenia ktorej sa proti odporcovi domáha titulom náhrady mzdy. Uznesením zo dňa 18. 5. 2011 súd odmietol podanie z dôvodu nedoplnenia návrhu. Sťažovateľ podanie doplnil a odvolal sa proti uzneseniu súdu dňa 17. 6. 2011. Na základe toho súd dňa 27. 4. 2012 uznesenie zo dňa 18. 5. 2011 zrušil.

Sťažovateľ pripúšťa, že k určitému prietahu v konaní došlo aj na jeho strane. K prietahom zo strany sťažovateľa však došlo len v období od 4. 4. 2011 do 17. 6. 2011, teda len 2,5 mesiaca, keď sťažovateľ doplnil svoje podanie. Na druhej strane sťažovateľ poukazuje na to, že súd nekonal 3 roky od 25. 4. 2008, keď mu bol doručený návrh na zabezpečenie dôkazu, až do 4. 4. 2011, keď sťažovateľovi zaslal list s výzvou po urgencii sťažovateľa na zabezpečenie dôkazu. (...)

Odo dňa podania návrhu uplynulo už 5 rokov a vo veci sa nekonalo žiadne pojednávanie a nie je ani určený termín pojednávania.

Sťažovateľ požaduje primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10.000.- € z dôvodu nemajetkovej ujmy, ktorú utrpel vzhľadom na prístup okresného súdu k predmetnej veci. Zbytočnými prietahmi v konaní mu okresný súd spôsobuje psychickú záťaž, a tým aj pocit právnej neistoty. Navyiac, neprimerane dlhá a ničím neospravedlniteľná doba od podania návrhu až doposiaľ sa priamo dotýka sťažovateľa i z finančného hľadiska.

Počas piatich rokov nečinnosti súdu sa žalovaná spoločnosť I - Media International Média Agency s. r. o. stala dlžníkom voči štátu, keďže ku dňu 31. 01. 2013 dlhuje Sociálnej poisťovni sumu 24.214,52 €. Za danej situácie sa pre sťažovateľa stala požadovaná náhrada mzdy pravdepodobne nevyožiteľnou.

Ak súdne konanie trvá tak dlho ako v predmetnej veci, sťažovateľ je toho názoru, že zodpovednosť Okresného súdu Bratislava II. sa týka aj psychickej ujmy, ktorú tým utrpel, a Okresný súd Bratislava II. je povinný túto nemajetkovú ujmu nahradiť v peňažnej protihodnote. Jej výšku považuje sťažovateľ za primeranú vzhľadom na závažnosť zásahu do jeho práva, stratu vymožitelnosti nároku sťažovateľa a na doterajšiu rozhodovaciu prax Ústavného súdu SR. Uvedená náhrada zohľadňuje nielen dĺžku 5-ročného súdneho sporu a nemožnosť domôcť sa svojho práva, ale aj materiálnu a duševnú ujmu, ktorú musí znášať predovšetkým sťažovateľ. Preto nečinnosť súdu ako kompetentného štátneho orgánu, ktorý ochranu týchto práv môže zabezpečiť, je pre sťažovateľa ujmov, ktorú ani ďalší priebeh konania nemôže napraviť.

Spor o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru a o náhradu mzdy je bežná pracovnoprávna agenda všeobecných súdov upravená v Zákonníku práce a v rozsiahlej judikatúre a predpokladá rýchly a efektívny postup všeobecných súdov. Pri posudzovaní kritéria zložitosti veci nejde v danej veci o zložitú vec. S prihliadnutím

na priamu súvislosť medzi zabezpečením životných potrieb sťažovateľa, jeho existenčného postavenia a nutnosti hľadania nového zamestnania sťažovateľ považuje takéto prieťahy v konaní za neakceptovateľné. Nároky vyplývajúce z pracovných pomerov by mali súdy prejednávať bezodkladne.

Pri posúdení kritéria správania sa sťažovateľa v preskúmanom konaní nedošlo u sťažovateľa k významným okolnostiam, keďže z jeho strany došlo len k 2,5-mesačnému prieťahu, čo je vzhľadom na dĺžku konania zanedbateľný čas.

V napadnutom konaní teda došlo k prieťahom, ktoré neboli spôsobené zložitou veci ani správaním účastníka, ale v dôsledku postupu súdu.

Sťažovateľ sa domnieva, že priznanie finančného zadosťučinenia ako ochrany ústavnosti a zásad spravodlivosti by malo Okresný súd Bratislava II., donútiť ku konaniu bez zbytočných prieťahov, vyjadrujúc tak jeho zodpovednosť za psychickú ujmu, ktorá sťažovateľovi vzniká v dôsledku dlhodobej právnej neistoty, a tiež za prípadnú materiálnu ujmu. Je neospravedliteľné, že ani po tom, čo sťažovateľ dňa 15. 1. 2011 poslal súdu sťažnosť na prieťahy v konaní, okresný súd naďalej nekoná a na podanú sťažnosť na prieťahy neodpovedal. Tento stav vyvoláva u sťažovateľa pocit márnosti jeho snahy dovolať sa spravodlivosti.

Sťažovateľ žiada, aby mu bola priznaná aj náhrada trov právneho zastúpenia(...)

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd(...) nálezom vo veci rozhodol takto:

1. Základné právo I. J. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II. v konaní vedenom pod spis. zn. 9C/33/2008 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava II. v konaní vedenom pod spis. zn. 9C/33/2008 prikazuje konať vo veci bez zbytočných prieťahov.

3. I. J. priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 10.000,- €(...), ktoré mu je Okresný súd Bratislava II. povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. I. J. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 556,70 €(...), ktorú je Okresný súd Bratislava II. povinný vyplatiť na účet jeho advokátky JUDr. Ivety Kalinovej(...), do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

3. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedníčkou, listom sp. zn. Spr. 2078/2013 z 29. júla 2013 a právna zástupkyňa sťažovateľa stanoviskom k vyjadreniu okresného súdu zo 14. augusta 2013.

3.1 Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedla tieto relevantné skutočnosti:

„(...) Oboznámením sa s obsahom súdneho spisu som zistila priesťah v predmetnom konaní, spôsobený nečinnosťou súdu v období od 25. apríla 2008 do 30. marca 2011. Ďalšia nečinnosť v konaní bola zapríčinená aj dlhodobou práceneschopnosťou zákonnej sudkyne, následným prerozdeľovaním súdneho oddelenia a vrátením spisov zákonnej sudkyňi po ukončení práceneschopnosti.

V ďalšom období súd konal bezpriesťahovo a dňa 29. mája 2013 bolo vo veci rozhodnuté. Písomné vyhotovenie rozhodnutia sa v súčasnosti doručuje účastníkom konania.

V súvislosti so sťažnosťou navrhovateľa na priesťahy v konaní uvádzam, že túto navrhovateľ doručil súdu dňa 17. 01. 2013 a je evidovaná pod Spr. 2009/2013. Sťažnosť bola prešetrená a vybavená listom zo dňa 12. 03. 2013 a vec bola zaradená do režimu sledovaných konaní. Po tomto období už priesťahy v konaní zistené neboli.

Oznamujem Vám, že netrvám na ústnom pojednávaní ústavného súdu a súhlasím s jeho upustením. (...)

3.2 Právna zástupkyňa sťažovateľa v reakcii na uvedené vyjadrenie predsedníčky okresného súdu zaujala toto stanovisko:

„Vo veci sťažnosti sťažovateľa I. J.(...) dovoľujem si Vám oznámiť, že netrvám na ústnom pojednávaní a súhlasím s upustením od verejného pojednávania Ústavného súdu SR o prijatej sťažnosti.

K vyjadreniu Okresného súdu Bratislava II k sťažnosti si dovoľujem poukázať na skutočnosť, že v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu a judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva nadmerné množstvo vecí, v ktorých má štát zabezpečiť súdne konanie, a nedostatočný počet sudcov a ostatných pracovníkov na súde nezabavuje štát zodpovednosti za prieťahy v súdnom konaní. Dôvody uvedené okresným súdom nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva občanov na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov.

Okresný súd Bratislava II rozhodol vo veci až po 5 rokoch a 3 mesiacoch, pričom termín pojednávania vytýčil až po zaslanej sťažnosti sťažovateľa. Je vecou súdu, aby konal bez prieťahov a nečakal až na podaní sťažnosti na prieťahy. K sťažnosti na prieťahy sa okresný súd vyjadril až po dvoch mesiacoch.“

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 9 C 33/08:

Dňa 12. februára 2008 bol okresnému súdu doručený žalobný návrh sťažovateľa na začatie konania proti odporcovi I – Media International Media Agency s. r. o. (ďalej len „odporca“), o neplatnosť okamžitého zrušenia pracovného pomeru a o náhradu mzdy z dôvodu neplatného skončenia pracovného pomeru. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 9 C 33/08.

Dňa 13. marca 2008 okresný súd vyzval sťažovateľa, aby „doplnil a opravil neúplné a nevykonateľné podanie“ v lehote 10 dní od doručenia.

Dňa 18. apríla 2008 sťažovateľ požiadal súd „o predĺženie lehoty na doplnenie a opravu petitu“.

Dňa 25. apríla 2008 sťažovateľ podal „návrh na zabezpečenie dôkazu“.

Dňa 30. marca 2011 sťažovateľ urgoval súd na vykonanie jeho návrhu na zabezpečenie dôkazu.

Dňa 18. mája 2011 okresný súd uznesením č. k. 9 C 33/08-35 návrh sťažovateľa v časti o náhradu mzdy odmietol, pretože sťažovateľ svoj žalobný návrh v časti náhrady mzdy nedoplnil.

Dňa 21. júna 2011 sťažovateľ prostredníctvom právnej zástupkyne doplnil svoje podanie a podal odvolanie proti uzneseniu okresného súdu č. k. 9 C 33/08-35.

Dňa 19. novembra 2011 súd vyzval odporcu, aby sa vyjadril k žalobnému návrhu.

Dňa 27. apríla 2012 okresný súd uznesením č. k. 9 C 33/08-46 zrušil svoje uznesenie č. k. 9 C 33/08-35.

Dňa 3. októbra 2012 súd opätovne vyzval odporcu, aby sa vyjadril k žalobnému návrhu.

Dňa 11. marca 2013 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 24. apríl 2013.

Dňa 24. apríla 2013 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 29. máj 2013.

Dňa 29. mája 2013 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, na ktorom okresný súd rozsudkom určil, že „okamžité skončenie pracovného pomeru dané navrhovateľovi odporcom listom zo dňa 13. 12. 2007 je neplatné“.

Dňa 10. júla 2013 zákonná sudkyňa požiadala o predĺženie lehoty na písomné vyhotovenie rozhodnutia.

Dňa 25. júla 2013 bol rozsudok vypravený na doručenie účastníkom konania.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní o neplatnosť okamžitého zrušenia pracovného pomeru a o náhradu mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru vedenom pod sp. zn. 9 C 33/08 dochádzalo k porušovaniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov(...)

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná(...)

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého

jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom napadnutého občianskoprávneho konania je uplatnenie nárokov zo skončenia pracovného pomeru, t. j. vec, ktorej povaha (spor o nároky, ktoré môžu byť zdrojom príjmov sťažovateľa) si vyžaduje osobitnú starostlivosť všeobecného súdu o naplnenie účelu súdneho konania, čo okrem iného znamená, že všeobecný súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prerokovaná a skončená (§ 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie (pozri napr. I. ÚS 145/03, I. ÚS 142/03, I. ÚS 19/00).

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka posudzovaného konania (ako na to bude poukázané v bode III/3 tohto rozhodnutia) nebola závislá od právnej alebo skutkovej zložitosti veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, treba poukázať predovšetkým na to, že, ako to z chronológie úkonov vykonaných v napadnutom konaní vyplýva (pozri bod II tohto nálezu), k predĺženiu napadnutého konania prispel aj samotný sťažovateľ najmä tým, že nebol súčinnosťný so súdom, keď na výzvu okresného súdu z 13. marca 2008, aby doplnil a opravil svoje „nevykonateľné“ podanie, reagoval až po odmietnutí návrhu v časti o náhradu mzdy dňa 18. mája 2011. Iná otázka je, že okresný súd nepotreboval tri roky na zastavenie konania (pozri bod II tohto nálezu), pokiaľ na splnenie predmetnej výzvy sťažovateľovi určil 10 dní od jej doručenia. V súvislosti s tým, že sťažovateľ podal nekvalifikovaný žalobný návrh, už ústavný súd konštatoval, že požiadavka na konanie bez zbytočných priet'ahov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a rovnako aj podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže mať svoju plnú relevanciu len pri takom návrhu na začatie konania, ktorý spĺňa všetky zákonom predpísané obsahové

a formálne náležitosti (napr. II. ÚS 10/01, I. ÚS 41/02). Na uvedené správanie sťažovateľa nemohol teda ústavný súd neprihliadnuť pri úvahe o priznaní výšky finančného zadost'učinenia.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu a konštatuje, že okresný súd bol v predmetnej veci nečinný od konca mája 2008 do 18. mája 2011 (tri roky). Okresný súd totiž 13. marca 2008 vyzval sťažovateľa, aby „*doplnil a opravil neúplné a nevykonateľné podanie*“, a na splnenie výzvy mu určil lehotu „*do 10 dní od doručenia*“. Napriek tomu, že bolo nepochybné, že sťažovateľovi uvedená výzva bola doručená (už v apríli 2008 požiadal súd o predĺženie lehoty), sa okresný súd touto žiadosťou sťažovateľa nezaoberal a tri roky nereagoval ani na jeho návrh na zabezpečenie dôkazu z 25. apríla 2008. Okrem uvedeného od 21. júna 2011 do 27. apríla 2012 (desať mesiacov) bol súd opäť takmer nečinný, keďže vykonal iba jediný úkon (vyzval odporcu na vyjadrenie), a po zrušení svojho uznesenia č. k. 9 C 33/08-35 z 27. apríla 2012 do 11. marca 2013 (jedenásť mesiacov) znovu vykonal iba jediný úkon (opätovne vyzval odporcu na vyjadrenie). Okresný súd teda takmer 5 rokov vo veci nevykonal žiadne úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ ako žalobca počas napadnutého občianskoprávneho konania o skončenie pracovného pomeru a o uplatnenie nárokov z neplatného skončenia pracovného pomeru nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v citovaných článkoch ústavy a dohovoru (pozri napr. I. ÚS 41/02). K uvedeným nečinnostiam, k zbytočným priesťahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale výlučne v dôsledku postupu súdu. Obranu predsedníčky súdu, podľa ktorej „*nečinnosť v konaní bola zapríčinená aj dlhodobou práceneschopnosťou zákonnej sudkyne, následným prerozdeľovaním súdneho oddelenia a vrátením spisov zákonnej sudkyňi po ukončení práceneschopnosti*“, nebolo možné akceptovať. V tejto súvislosti ústavný súd opakovane zdôraznil, že pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov, posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec. Preto pri posudzovaní odôvodnenosti sťažnosti nemožno prihliadnuť na skutočnosti označované ako objektívne vo vyjadrení predsedníčky súdu. Ústavný súd už opakovane uviedol, že ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy

ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci, a teda vykonanie spravodlivosti bez zbytočných prieťahov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním napr. na dlhodobo obmedzené personálne kapacity príslušných súdov (pozri napr. I. ÚS 119/03).

Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. Vzhľadom na to, že 29. mája 2013 bol v predmetnej veci na okresnom súde vyhlásený rozsudok, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ požadoval priznať primerané finančné zadosťučinenie „vo výške 10.000.- € z dôvodu nemajetkovej ujmy, ktorú utrpel vzhľadom na prístup okresného súdu k predmetnej veci. Zbytočnými prieťahmi v konaní mu okresný súd spôsobuje psychickú záťaž, a tým aj pocit právnej neistoty.“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa, vzhľadom aj na povahu veci považuje za primerané vo výške 3 500 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 a v bode 4.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátkou za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a spísanie ústavnej sťažnosti z 27. februára 2013 a písomné stanovisko k vyjadreniu okresného súdu zo 14. augusta 2013). Za tri úkony vykonané v roku 2013 patrí odmena v sume trikrát po 130,16 € a režijný paušál trikrát po 7,81 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú celkove sumu 413,91 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. júna 2014